

V

- va-banque** *fr* összetét, mindent v. semmit, mindent egy lapra; kockázat
- vacillál** ingadozik, habozik, tétovázik, nem tudja magát elhatározni v. elszánni, határozatlanlankodik
- vacsora** estebéd, estétek
- vademecum** *lat* zsebkönyv, vezérkönyv, társkönyv, útikalauz
- vagina** *lat* női hüvely
- vagon** vasút- v. görkocsi, szerelvény, csille (bányában), bányakocsi, gurítókocsi, görgőkocsi; rengeteg; **~nyi** rengeteg
- vakáció** tanszünet, *iskolaszünet*, szünidő; nyaralás; pihenés, szabadidő; munkaszünet
- vakcina** védőoltás, oltóanyag
- vaku** villanó, villanófényfórrás, villanás; **~zik** villant, villantással fényképez
- valcer** keringő
- valencia** vegyérték, vegyértékűség; vöznati kapcsolat, vöznatszerkezet; **szabad** ~ vöznódás
- valuta** (külföldi) pénznem v. pénz(jegy); **~unió** pénzközösség; egységesített, közös pénzrendszer
- vandalizmus** vakrombolás, öktalan v. értelmetlen v. féktelen v. mértéktelen rombolás v. dúlás, garázdálkodás, törés-zúzás; rombolási düh
- vanília** kunkor
- variáció** változat, változatosság, eltérés, módosulás, módosulat, különféleség
- variál** változtat, cserél(get), más-más alakban ismét, másmásít, módosítgat; ökvetetlenkedik; ügyeskedik; játssza v. ugráltatja az eszét
- variáns** válfaj, változat; változó
- varieté** tarka-barka v. zenés-táncos színház v. mulatóhely
- vazallus** hűbéres, csatlós; alárendelt (személy), alattvaló; talpnyaló, szekértoló
- vádli** lábikra, inacs; (alsó) lábszárizom
- vákuum** (lég)űr, légtüres v. légritka v. légritkított tér,

üresség; ~**szivattyú** légritkító gép, légszivattyú
vámpír vérszívó denevér, véregér
vámpír vérszívó, vérszipoly, véregér, tündevér N,
hártyó
vátesz jósz, jövendőelő, látó, igazlító, távba látó,
jövőt megsejtő költő
vecsernye délutáni istentisztelet
vega növényi v. erőszakmentes alapanyagú
vegán, vega, vegetáriánus csak zöldevő, csak zöld-
fűevő, nyersfűevő; csak növényevő, húsmentes
táplálkozás híve, nem húsevő, húshagyó
vegeta ételízestítő; lestyán
vegetarianizmus növényevés, húsmentes étkezés,
húsmentesség; **ovo** ~ növény- és tejévesés; **lak-
to** ~ növény, tej és tejtermék fűgyasztás
vegetatív növényi, növényzeti; ivartalan; tengődő,
tespedő, pangó; ~ **idegrendszer** önműködő v. a-
karattól független v. a szervek működését össze-
hangzó (tengő) idegrendszer
vegetáció növényzet, növénytakaró, növényvilág, nö-
vényi életműködés
vegetál teng, tengődik, lézeng, kínlódik, éldegél, alig
él; éldöglődik, tenyészik
vegál zaklat, nyaggat, (szünet nélkül) háborgat,
bösszant, piszkál, abajgat, zargat, nyakára jár
vehemencia hevesség, hev, indulatosság, fűrőfe-
jűség, lűbbanékűnyiség, túlfűtöttség, buzgóság,
szenvedélyesség
vehemens heves, indulatos, haragos, dűhös, vérmes
vekker ébresztőóra, csörgőóra, berrencs, imesztő N
vegni hűsszűkás v. tűjásdad (alakú) kenyér; *H* cipó
vektor hűrdűzó v. vivőanyag; fertűzést terjesztő állat;
mtan meghatűrűzűtt irányű v. irányítűtt egyenes
szakasz
velocipéd őskerékpár
velocitas *lat* sebesség
ventilláció légcserre, szellűztetés, gázűk és a levegű
műzgása v. műzgatása

ventillál szellőztet, áraml^otat, szellőzik; kibeszél, kikürtöl, kifecsegg, elhíresztel, széth^or^od

ventillátor léghűtő, légkavaró, levegőkavaró, légf^o-gató, légf^orgó, légfúvó, szellőztető (berendezés v. gép)

veranda (zárt)kiülő, fedett v. üvegezett házelő v. házeleje v. előtér, szakállszárító N, (fény)pitvar, üvegalú házelő v. házeleje v. előtér

verbális szóbeli, szóban történő, beszélt; **~kommunikáció** szóbeli eszmecsere v. társalgás v. közlés, szóban

verbéna galambóc(fű) N, vasfű N

verbum lat ige

verbunk(os) t^ob^orzó(s) (magyar, székely tánc v. zene)

verbuvál t^ob^or^oz (kat^onákat, híveket), új^onc^oz, s^or^oz; gyűjt, m^oz^ogósít, csődít

verdict ítélet, döntés; esküdtszék határ^ozata, bírósági döntés v. ítélet

verifikáció igaz^olás, megerősítés, igaz^olási eljárás, ellenőrzés, igaz^oztatás, felülvizsgálat

verkli hajtókar^os zeneláda, sípláda; kint^orna; unal^o-mig ismételt v. ismétlődő vmi, örlőmal^om

vermut ürmös(b^or), fűszeres b^or

vernissage fr, **vernisszás** kiállítás v. (mű)tárlat bemutatója v. (ünnepélyes) megnyitása, tárlatnyitó, tárlatnyitás

vertikális függőleges, függélyes, tetőleg(es); alá- és fölérendeltségen alapuló

vertikum termelési lánc v. rendszer; ágazat, termelési lánc^olat, függély

verzális nagybetű, nagy kezdőbetű, górbetűs

verzátus jártas, gyakorl^ott; f^orgódi, s^okfelé megf^o-dult, tapasztalt, világlát^ott

verzió (szöveg)vált^ozat, mód^osulat

veterán kisz^olgált v. leszerelt v. öreg kat^ona, hadastyán, hadiöreg, érdemes v. kiérdemesült v. idős v. régi harc^osa vminek, régi m^oz^ogalmista; régi v.

idős versenyző

vécé, WC *ang* (vízöblítéses) illemhely, szükséghely, mellékhelyiség, árnyékszék, félreeső hely, legkisebb helyiség, ahová a király is gyalog jár; tőpantó, guggóda; **~papír** illemhelypapír, altest törölő, tisztasági papírtörölő; **komposzt**~ pötytyantó, televényező illemhely

véna gyűjtőér, visszér; alkövi v. írói v. költői tehetség

Vénusz (bolygó) Hajnalcsillag, Ökörkeresőcsillag (hajnalban), Esthajnalcsillag, Álomhózó, Vadlegeltető, Szarvaslegeltető, Szerelemcsillag

vétő, vétőjog ellenvélemény (bejelentése); tiltó v. tiltás jog, (tiltó érvényű) ellenszavazat, tiltakozás, megakadályozás

viadukt völgyhíd; völgyáthidalás

vibráció rezgés, rezgő mozgás, remegés; villódzás

vibrál rezeg, remeg; villog, hunyorg

vice tréfa, élc, móka; tréfás v. mókás v. csattanós történet, villámmóka, sziporka; **~előadás** évődés, böhöség, csíny, csínytevés, húzás, ugratás, vidámság

vice- al- v. segéd- v. helyettes, alárendelt

vice-versa *lat* oda-vissza, fordítva is, kölcsönösen és viszont

vicinális helyi kisvasút; helyi érdekű vasút v. vonat, helyi érdekű v. jellegű; szűklátókörű, kicsinyes

video (mozgó)kép-, (mozgó)képi; (mozgó)képjátszó, képhangrögzítő, képfelvevő és -lejátszó készülék, (mozgó)képfelvevő, mozgóképlejétszó; **~kazetta** képszalag(ték), mozgóképdoboz; **~klip** (mozgó)képzetét v. -képjelenet v. -képsík v. -képcsipet, képbejátszás

vigéc ügynök, üzletszerző; utazó

vigília virrasztás; az ünnep előestéje; éjszakai dicsőítő imák v. énekek v. istentisztelet

vignetta (ragasztós v. öntapadós) címke, címrajz, szalagcímke, ragcímke, gyári jegy

vikárius (egyházi) helynök, helytartó; helyettes

vikszel, vikszel (padlót) beken v. fényesít
villa úrilak, nyaraló; fényűző v. hivalkodó kertés v. vidéki ház; ~**negyed** fényűző lakónegyed, gazdagnegyed; társas- v. kertesház (lakó)negyed
vincellér szőlőtermesztést v. szőlőművelést irányító v. vezető személy; szőlész, szőlőműves, szőlőművelő
vindikál magának követel vmit, igényt tart v. jogot fírmál vmire, kisajátít (érdemet)
vipera kecskekígyó; (rendfenntartó) kiütő (eszköz), vasb
vircsaft rössz gazdálkodás v. ügyvezetés; rössz társaság v. közösség, zajos mulatozás; garázdálkodás; rendezetlen, kusza
virilis férfias
virilista éladózó, nagy adózó; élenjáró
virsi húspéprudi, húspép-rudacska, pépes kőbász, pépkőbász
virtuális látszólagos, álvalós, elképzelt, majdnem, szinte valóságos, valódinak tűnő, lehető, létendő, valóságközeli, képi, képzelt
virtuóz mn káprázatos, remeklő, átlagon felüli, mesteri, (mesterien) káprázatos, mesterségbeli képességű v. tudású, felülmúlhatatlan, utólérhetetlen, nagy tudású
virtus vitézség, hősiesség, erény, bátorság; vakmerőség, hősködés, legénykedés, fenegyerekeskedés
virulens fertőzőképes, még veszélyes; életképes; virágzó
vis maior lat, **viszmajor** főakadály, előre nem látott v. előre nem látható v. elháríthatatlan akadály, kényszerítő körülmény
vitalitás életerő, eleven életérzés, életkedv, elevenesség; életrealitás; képesség, tettekészség
vitamin ételszer MA, ételsav MA
vitázs ajtó- v. kisablak- v. kifestőfüggöny, rész- v. rész- v. sávfüggöny

vitrin üveges v. üvegajtós szekrény, üvegtárló, üvegezett tárló, dísz(tárgy)- v. kirakatszekrény, kiállítási tár(ló), kirakattárló; kirakat

vitriol tömény kénsav; **~es** maró, mérgezett, mérges, gyilkos, megsemmisítő

vivisekció élveboncolás, élő állat boncolása

vízavi, vízavé (szemtől) szemben, szemközt(i), átellenben, arcul, arcélt

vizionál látomása van, odaképzelt, odalát vmit

vízit látogatás, orvos szemle; **~díj** látdíj, vizsgálati díj

vizuális képi, látással kapcsolatos, szemmel látható, láttató, szemnek szóló, látási, látó, látványos

vírus sejtélő MA, sejtmag nélküli parány, parányi kórlény, paránykórlény, rablósejt; (gép)féreg

vízió jelenés, (rém)látomás, káprázat, érzékcsalódás, ábrándkép, képzelődés, rémkép

vízum be- v. átutazási v. tartózkodási engedély

vokális magánhangzó, önhangzó; énekes; hangzó, énekhangra írt, hanggal kapcsolatos

veks szavazat; **~el** szavaz

volán kormány(kerék)

volátilis illanó, párologó, elszálló

volumen mennyiség; térfogat, terjedelem, kiterjedés, űrméret, űrtartalom, köbtartalom, befogadó-képesség; tömeg; **nagy ~ű** nagy horderejű

volumentria térfogatomérés

voluntarista akaratelvű, akaratias

voluntarizmus akaratelvűség; az akaratot elsődlegesnek tekintő bölcséleti irányzat v. világnézet

vulgarizál tudománytalanít (tant v. elméletet) leegyszerűsít v. elferdít v. meghamisít; lealjasít, ellapósít, köznapiasít, közönségesít, ellapósít, közönségessé tesz, eldurvít; népszerűsít, közismertté tesz

vulgáris közönséges v. mezei, általános, köznapias, hétköznapi, mindennapi, ismert, népies, népszerű; pórias, trümba, durva, gómba, alantas

vulkanikus, vulkánikus tűzhányóhoz tartozó, tűz-

hányó működéséből eredő, kiröbbanó, elemi ere-
jú; ~ **kőzet** lávakőzet
vulkanológia tűzhányótan
vulkanológus tűzhányótanász, tűzhányókkal foglal-
kőzó szakember v. tudós v. tanár
vulkán tűzhányó, tűzhegy, tűzkádó (hegy), üszke-
leg, tűzömlés
vurstli termulatság, mutatványőskert v. vidámkert v.
szabadtéri szórakőztatóhely